

ዕንደራ አቶ ኢሳያስን ሳዕቤናቱን

አቶ ኢሳያስ አብ ልዕሊ ዓለም ለካዊ ሽበራ ዘለዎ ግብራዊ መርገጺ እንታይ ኢዩ? ጸረ ሽበራ ወይስ ዓቃብ ሽበራ?

ይዝከረኒ ናይ ሎሚ ዓመት ወይ ክልተ ዓመት አቢሉ ይገብር፡ ስርዓት ህግድፍ አብ ቀርኒ አፍሪቃ ንነብሱ ከም ሓደ ሓያል ቅድመ ግንባር ጸረ ሽበራ ኮይኑ ኢዩ ዝቐርብ ዝነበረ። ካብዚ ተበጊሱ ድማ አሜሪካውያን አብቲ ዞባ ወተሃደራዊ መደበር አብ ዝደልዩሉ ዝነበሩ ግዜ አቶ ኢሳያስ ከይሓተትዎ ባዕሉ “ንዑ በጃኹም ወተሃደራዊ መደበር ክንበኩም” እናበለ ከም ዝለመናም ታሪካዊ ሓቂ ኢዩ። አሜሪካውያን ግን ህያብ አቶ ኢሳያስ ነጺጎም ዞባዊ ወተሃደራዊ መደበርም ጅቡቲ መረጹ።

ሎሚኹ መርገጺ አቶ ኢሳያስ አብ ልዕሊ ዓለም ለካዊ ሽበራ ከመይ ኩነ? በንጻሩ ደጋፊ ሽበራ ብምዃን አንጻር ሕቡራት ሃገራት አሜሪካ አዳዕዲዑ ጠጠው ኢሉ ክበሃል ይክኣል። አብ ሶማሌ ዝትከል ዘሎ እስላማዊ መንግስቲ ብምድጋፍ፡ መንገዲ ፊደል ካስትሮን ናይ ኩባን ሮበርት ሞጋብ ናይ ዝምባወን ብምክታል “ሓድሽ መግዛእቲ” እናበለ ይጭርሕ ከም ዘሎ እዛ ትስዕብ ዓንቀጽ ካብ ሓዳስ ኤርተራ ምንባብ ኡኹል ኢዩ። http://www.meskerem.net/hadas_eritra_editorial6-27.htm

ንኢትዮጵያ ፋሕፋሕ ንምባልን ንመንግስቲ ኢትዮጵያ “ወያኔ” ንምድካምን አብ ጉዳይ ሶማሌ ኢድ ብምእታው ነቲ እስላማዊ ቤት ፍርዲ አቕሙ ዘሎ ኣል ኢትሃድ መሳርያ ከም ዝሓገዘ ብሕቡራት መንግስታት ዝቐረበ ሰነድ እኹል መረጋገጺ ኢዩ።

ብመሰረቱ ሓደ ዲክታተራዊ ስርዓት ደጋፊ ሽበራ ተዘይኩይኑ ጸረሽበራ ክኸውን ኣይክእልን። ጸረ ሰላም ተዘይኩይኑ ዓቃብ ሰላም ክኸውን ኣይክእልን። ሰለዚ ክገርመና የብሉን።

ሱዳን

አቶ ኢሳያስ አብ ልዕሊ ሱዳን ዝፈጸሞን ዝፍጽሞ ዘሎን ናይ ፖለቲካ ጸወታ አዝዩ ዘገርም ኢዩ። ብዘለዎ ዓቕሚ ተቃዋምቲ ብምፍጣር ሓንሳብ ብደቡብ ሓንሳብ ብምብራቕ ሓንሳብ ድማ ብምዕራብ ሽግራት ይፈጥር። ልዕላውነት ሃገረ ሱዳን ብምድፋር ስጋብ ከሰላ ዝወረረሉ ግዜ ነይሩ ኢዩ። ተመሊሱ ድማ አብ መንጎ እቲ መንግስትን ተቃዋምትን ከም ኣታዓራቂ ኩይኑ ይቐርብ።

እቲ አዝዩ ዘገርም ግን ሱዳናውያን ሰበስልጣን ምስ አቶ ኢሳያስ እንታይ ዓይነት ዕርቂ (ስምምዕ) ክገብሩ ኢዮም ዝደልዩ? ንአቶ ኢሳያስ ኣይፈልጥዎን ከይበሃል ዝኣክል ተጻዊትሎም ኢዩ። ሱዳናውያን ንአቶ ኢሳያስ ብምንታይ ከም ዝፈርሕዎ ኣይርድኣንን። ብቕጥባብ? ወይስ ብወተሃደራዊ ሓይሊ? ኣይመስለንን። ብተንኩል ብሸርሒ እንተዘይኩይኑ አቶ ኢሳያስ ሎሚ ዋላ ሓንቲ ዓቕሚ የብሉን። ኣነ ብወገነይ ዝብሎ አቶ ኢሳያስ ንህዝቢ ኤርተራ ጨውዮ አብቲ ዞባ ዘዕገርግር ዘሎ ሓደ ጉርጉር ሸፍታ ኢዩ። ዘላቂ ፍታሕ ዝርከብ ድማ ነዚ ሸፍታዚ ሒዝካ ናብ ሕጊ ምቕራብ ተዘይኩይኑ ንኸይኸትረካ ምስኡ ምስምማዕ ፍታሕ ኣይኩነን። ሱዳናውያን ሰበስልጣን ኣፈታትሓግርጭት ጭራሽ ይጋገዩ ኣለው።

ሕጂኹም ካብ ዓዋተ ዳት ኮም (ገዳብ ኒውስ) ከም ዘንበብናዮ፡ ብምክንያት ውጽኢት ስምምዕ አቶ ኢሳያስን ሰበስልጣን ሱዳናውያንን፡ ሱዳን ንተቃዋምቲ ኤርትራውያን ውድባት መእከቢ ቦታ ከምዝኸልኤቶም ኢዩ። ኣነ ብወገነይ ቅድሚ ሓጂውን ደጊም ደጋጊመ ከም ዝገለጽኩዎ ናይ ሱዳን ሓገዝ ዘየተኣማምን ኢዩ። እቲ ዘተኣማምን ናይ

ቃልሲ ባይታ ኢትዮጵያ ጥራይ ኢዩ።ካብዚ ሓሊፉ ነዚ ናይ ቃልሲ ስትራተጂ ዝቃወሙ ተቃዋሚቲ ኣካላት እንተሉዮም፡ ኣብ ኤውሮጳን ኣሜሪካን ከንካ ደኒንካ ካብ ምቕዛም ካሊእ ፋይዳ ከምዘይገበሩ ክርድኡ ኣለዎም።

የመን

ስርዓት ኢሳያስ ንየመናውያንንውን ኩሉ ግዜ ምስ ኣሳቕዮም ኢዩ። ካብቲ ናይ ሓነሽ ወረራ ቀኢሉ፡ ንገፈፍቲ ዓሳ የመናውያን እናጨወየ ዘሳቕዮም ዘሎ ናይ ሸፍታ ስራሕ ዩ። በረኣእያይ እቲ ኣብ መንጎ የመንን ኢትዮጵያን ሱዳንን ዝቐመ ስልጣዊ ስምምዕ ሰንዓ ቅኑዕ ኢዩ ነይሩ ኣብ ግብሪ እንተ ዝውዕል። ብፍላይ ንስርዓት ኢሳያስ ብቐጠባን (ንግድን) ፖለቲካን ኣዳኺምካ ንተቃዋሚቲ ሓይለታት ኤርትራ ብመሕጋዝ ስልጣን ናብ ህዝቢ ምርካብ ቅዱስ ዓላማ ኢዩ ነይሩ። ምስኪን ህዝቢ ኤርትራ ዋና ሲኢኑ ዘሎ ጸድቂውን ምረኽቡ። ከምዚ እንሪኦ ዘሎና ግን መንግስቲ ሱዳን ዕጥቁ ዝፈጥሖ ይመስል። ነቶም ኣብ ሱዳን ዘለው ተቃዋሚቲ ሓይልታት እውን ኣሲሩ ከየረክቦም ዘስግእ ኢዩ።

ኢትዮጵያ

ስርዓት ህግደፍ ኣብ ልዕሊ ኢትዮጵያ ዝፍጽሞ ዘሎ ገበናትኻም ዘስደምም ኢዩ። ካብ ውሽጢ ህዝባዊ ናዕቢ ኣላዲሉ ኢትዮጵያ ፋሕፋሕ ንክትብል ዝገብሮ ዘሎ ፈተነታት ብናይ ብዙሃን መራኽቢ ማዕከናቱ ብፍላይ ከኣ ትሸ -ኤሪ ዝዝርግሖ ዘሎ ፕሮፓጋንዳ ናይ ዓይኒ ምስክር ኢዩ። ልክዕ ከምቲ ናይ ሱዳን ሓንሳብ ብድቡብ ሓንሳብ ብምብራቕ ሕጂ ድማ ብሰሜን፡ ዝተፈላለዩ ጉጅለታት ብምዕጣቕ፡ ሓንሳብ ተጋድሎ ሓርነት ኦሮሞ (ኦነግ) ሓንሳብ ኣል-ኢትሃድ፡ ሓንሳብ ቅንጅት ሓንሳብ ዝተፈላለዩ ስም ዘለዎም ግንባራት ብምፍጣር ብዘለዎ ዓቕሚ ኣብዚ ሃገር'ዚ ሰላም ከይሰፍን ይጽዕር ኣሎ። ካብዚ ሓሊፉ ኣቶ ኢሳያስ “ዝኾነ ሓይሊ ኣኻኺብካ ንወያኔ ምውዳቕ” ዝብል ጭሮሖ ተጠቂሙ ምስ ኣል-ቃዒዳ ምትእስሳር ዘለዎም፡ ኣብዚ ግዜ'ዚ ኣብ ሶማሊ እስላማዊ ምምሕዳር (ሸሪዓ) ዝኣወጁ ከም ኣል-ኢትሃድ ኣል ኢሰላሚያ ዝኣመሰሉ እዚ ዘይበሃል ኣጽዋር ኣዕጠቕካ ኢትዮጵያ ንምብትታን ዝግበር ፈተነ ካብ መስመር ዝሓለፈ ሕሊፍ ዕንደራ ኢዩ።

ሕቡራት መንግስታት

ኣቶ ኢሳያስ ምስ ጎረባብቲ ሃገራት ጥራይ ኣይከኑንን ጸገሙ። ኣብ ልዕሊ ሕቡራት መንግስታት እውን ተጌሩ ዘይፈልጥ ትዕዝብቲ ኢዩ ኣትሪፉ። ማንም ሃገር ጌራቶ ዘይትፈልጥ፡ ዓቀብቲ ሰላም ሕቡራት መንግስታት ብዘሕፍር ኣፈላላይ ኣገባብ ተጠቂሙ ሰጉጉ። ጸጥታ ባይቶ ሕቡራት መንግስታት ዘሕለፎ ናይ ሂሊኮፕተራት በረራ እገዳ ውሳኔ ነጹጉ ወ.ዘ.ተ. ብዓለም ለኻዊ ሕጊውን ገበነኛ ኢዩ።

እዚ ኹሉ ዕንደራ ኣበይ ንብጻሕ ኢዩ? እንታይ ተኣማሚኑኽ ይኸውን? ሓያል ስለ ዝኾነ ድዩ? መልሲ ናይዚ ሓጺር ኢዩ። ስርዓት ኢሳያስ ሓያል ኣይከኑንን። ብቐጠባ፡ ብውተሃደር ይኹን ብዲፕሎማሲ ድኹም እኳ ድኣ። ስርዓት ኢሳያስ ሓያል ከብሎ ዝኸኣለ ኣብ ኤርትራ ድኹም ተቃዋሚ ሓይሊ ስለ ዘሎ ጥራይ ኢዩ።

ክቡር(ክብርቲ) ኣንባቢ(ኣንባቢት)፡ ኣብ ዓለም ኣብዚ እዋንዚ ኣዝዩ ዝኸፍኦ ህዝቢ ምስ ዝልለ ህዝቢ ኤርትራ ኢዩ። እወ ልክዕ ኢዩ ኣብ ዓለም ህዝባዊ ግፍዕታት ተራኢዩ ኢዩ። ኣብዚ ዘሎናዮ ክፍል ዘመን ግን ከም ህዝቢ ኤርትራ ጌሩ ዝተገፍዔ የለን። ስርዓት ህግደፍ ንህዝቢ ኤርትራ ኣብ ቅድሚ ዓለም ጥርሖ ኣውጺኡ ኢዩ ዝገርፎ ዘሎ። እሞ ሕብረተሰብ ዓለምውን ኮ ኣብ ህዝቢ ኤርትራ ሓላፍነት ይስምዖ ኢዩ።

ዕንደራ አቶ ኢሳያስ መስመር ዝሓለፈ ይመስል። ብቕዳምነት ምምሕዳር ሕቡራት ሃገራት አሜሪካ እዚ ዝበሃል ዘሎ ኢድ ምትእትታው አቶ ኢሳያስ ኣብ ሶማሌ ምስ ዝረጋገጽ ስጉምቲ ካብ ምውሳድ ድሕር ዝብል ኣይመስለንን። ድሮ'ኳ ኣብ ዋሺንግቶን ዝርከብ ናይ ኤርትራ ኢምባሲ ናይ ምንቅስቓስ ገደብ ከም ዝተገብረሉን ከምኡ'ውን ኤርትራውያን ነጋዶ (ወዮ ድኣ ኣብ ኤርትራ ስርዓት ህግደፍ ጥራይ ኢዮ ነጋዳይ'ምበር) ናብ ሕቡራት ሃገራት አሜሪካ ከይኣትው ተወሲኑ ኣሎ። ቅድሚ ሕጂ'ውን ኣብ ፓናማ፣ ሃይቲ፣ ላይበርያ፣ ኣፍጋኒስታን፣ ዒራቕ ዲክታተርነት ኣልጊሶም ኢዮም። ኢትዮጵያ'ውን ናይ ነብስ ምክልኻል መሰል ተጠቂማ ኣብ ልዕሊ ስርዓት ህግደፍ ስጉምቲ ክትወስድ ትኸእል ኢያ። ስርዓት ህግደፍ ድማ ብህዝቢ ኤርትራ ይኹን ጎረባብቲ ሃገራት ከምኡ'ውን መላእ ሕብረተሰብ ዓለም ስለዝተጸልኤ ዝድንግጸሉ'ውን ኣይክረክብን። ዋእ! ንሕና ከኣ ከም ተቓዋምቲ መጠን እንተ ኪኢልና ባዕልና መልገስናዮ ካብኡ ሓሊፍና “ስለምንታይ ንህዝብና ዘጥፍእ ዘሎ ስርዓት ይህረም” ኣይንብልን። ጽላላት ተዘይከውይና። እቶም ናይ ስርዓት ኢሳያስ ተደናገጽቲ ስጋብ ሎሚ ብሽም ተቓዋምቲ ብጉልባብ “ልዕላውነት” ከጽሙሙና ዝኸረመ'ውን ሎምስ ምሒር ዕንደራ አቶ ኢሳያስ ተረዲእዎም ከኸውን ተስፋ እገብር። ካብዚ ሓሊፉ ክንብሎም እንደሊ ካብ ሕጂ ይኣክል። ብሽም “ልዕላውነት” ህዝብና እናበረሰ ጎቦታትን ስንጭሮታትን ክንሕሉ ኣይንነብርን። “ላዕላውነት” ብዘይካ ህዝቢ ትርጉም የብሉን። ሂወትን ክብርን ሓደ ህዝቢ ቅዳምነት ኣለዎ።

ካሊእ ከይጠቐስክም ክኣልፍ ዘይደሊ ብህዕባዚ ለማቕነ ቦታ ሓዙ ዘሎ “ዋዕላ ኣመሰተረዳም” ኢዩ። ኣብ መገሻ ቀኒዮ ምስ ተመለስኩ ኣብኡ ዝዋዓሉ ከም ዝሓበሩኒን ከምኡ'ውን ካብቲ ገለ ገለ ጽሑፋት ዘንበብኩዎን፣ ሽሕ'ኳ እቲ ቀንዲ መበገሲ ሰሚናር ቕንዕና እንተ ነበሮ፣ ብገለ ውድባት ወኪሎም ዝመጹ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ንምጥቃዕን ንምድኻምን ዝተወሰደ ሰጉምቲ ግጉይ ኢዩ። ነቲ ዘሎ ጥርናፊ ኣፍሪስካን ኣዳኺምካን ካሊእ ጥርናፊ ምፈጣር ዘይስነመነታዊ ኢዩ። ከይዱ ከይዱ ድማ ንጥቕሚ ስርዓት ህግደፍ ተዘይከውኑ ንጥቕሚ ህዝብና ክኸውን ኣይኸእልን። ኪዳን ድኸመት ከም ዘለዎ ንፈልጥ። ዘሎ ድኸመታት እናኣረምካ ነቲ ዘሎ ጥርናፍ ምዕቃብ ድማ ናይ ቃለሲ ኣገባብ ኢዩ።

ኣብ መጨረሻ ክላበዎ ዝደሊ ንመሪሕነት ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ኢዩ። እቲ ኩነታት ንተቓዋሚ ደንበ ምቹእ ኢዩ ዘሎ ከበሃል ይከኣል። ነዚ መቹእ ኩነታት'ዚ ኣብ ገዜ እንተዘይተጠቐመካሉ ግን ጣዕሳኡ ብዙሕ ኢዩ። ስርዓት ህግደፍ ካብ ሕብረተሰብ ዓለም ተነጺሉ ይርከብ። ብመንግስቲ ሕቡራት ሃገራት አሜሪካ ኣንጻር ስርዓት ህግደፍ ተወሲዱ ዘሎ ሰጉምቲ ክፋት ኣፈደገ ንተቓዋምቲ ሓይልታት ኤርትራ ዝኸስት ኢዩ። ካልኣት ሃገራት እዚ ኣብነት'ዚ ናይ ምውሳድ ስጉምቲ ናቲም ጽዓት ይሓትት። ሃገራት ኤውሮጳ ይኹና ሕቡራት ሃገራት አሜሪካ፣ ከምኡ'ውን ካናዳ ኩለን ዝሓሸ ኣካል ንህዝቢ ኤርትራ ዝውክል ማዕጸኤን ከፊተን ዝጽበያሉ ዘለዎ ግዜ ኢዩ። ኣብ ሆላንድ ሱስተር በርኽ ዝበሃል ቦታ ኣብ ወርሒ መጋቢት ዘካድናሉ ሃናጺ ዝኾነ ኣኼባ፣ ወከልቲ ተቓዋምቲ ውድባትን ወከልቲ ዝተፈላለዩ ሲቪላዊ ማሕበራትን ዝተሳማማዓኦ ነጥብታት እውን ኣብዚ ዘተመርኩስ ኢዩ ነይሩ። መሪሕነት ኪዳን ኣብ ዲፕሎማሲያዊ መዳያት ኣበርቲዑ ንኸንቀሳቕሰ'ውን ኣኼባኛ ተላብዩ ነይሩ። ናይ ሎሚ ምሕጽንታይ እውን ኣብዚ ዝተመርኩስ ይኸውን።

ኣድሓኖም ፍትዊ